

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — 240 L | Negyed évre — 60 L
Fél évre — — 120 „ | Egyes szám ára — 6 „
Nyilttér szavanként 6 L.

Alapította: Ifj. Szántó Károly.
Felelős szerkesztő: Dr. BOCZ SOMA
Kiadóhivatal: „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“

Megjelenik minden vasárnap.
Mindennemű pénzküldemények a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ címére küldendők.
Hirdetések árszabály szerint. — Kéziratok nem adatnak vissza

A konszolidáció és a munkanélküliség.

Erdély nagyobb városaiból, már hetek óta aggasztó hírek érkeznek, az újságolvasók százezreihez, arról a döbbenetes tényről, hogy a külvárosi odukba zsufolt munka és állás nélküli tömegek előtt, kezd a nyomor immár kibírhatatlaná válni. A világ legnehezebb batyuja, ami a végenélküli „nincsen“ pokoli, mázsás súlyával van tele, kezd elcipelhetetlenné lenni százazrek és milliók hátán s a munkanélküli inségesek szomorú raja tüntető csoportokba verődve kiabál kenyérért, fáért, orvosságért, a legszükségesebb rongyokért e dermesztő hidegben a kormány felé.

Az a gazdasági válság, amelyik Romániának a főüterét, a vállalkozó kedvű munkát, csaknem teljesen megbénította, a maga rettenetes következményeit nemcsak a csődökben, a hitelkrízis tüneteiben, hozza elibénk Medúza-szerű arcával, hanem úgy látszik, a legrémitőbb mementóját is felvonultatja az utcákra, a munkanélküliek kigyózó soraival. A munkanélküliek kiabáló csoportja: a konszolidáció teljes hiányát bizonyítja. Az éhségtől, hidegtől gyötört, munkátlanásra kárhoztatott emberlárva tablója, annak a ténynek a Röntgen fotográfiája, hogy Romániában, a konszolidáció hiányában, elérkeztünk az utolsó etappjához a gazdasági válságnak.

Az adóvégrehajtók dobolása, a bu-

kások, csődök infernális jaj-kórusa, a lestrapált vagonengelyek fülhártyát szakító rémes kattogása, mind halk tónusu zenei hangok: a munkanélküliek kenyérordításához képest. A végveszélynek, a sülyedő hajónak, segítségül kiáltó S. O. S. szikratávírat jelei hasonlíthatók csak dermesztő borzalmasságuk tekintetében, a munkanélküliek mostani tüntető esengéseihez.

Es a kormánynak nincs füle meghallani a borzalmas hangokat, nincs képessége leolvasni a segítségért esdeklő borzalmas vészjeleket.

A kormányt csak a napi politika csete-patái érdeklik. A konszolidációt nem az egész ország egyetemes érdekére való tekintetből igyekszik átfogóan kezelni, mert a konszolidációból is házi monopoliumot csinált. Romániában csak az vehető e fogalom megszükitett házi sipkája alá, ami liberális érdek, ami ennek, az uralomra került gazdasági érdekszövetkezetnek konvenial. Törvény, igazság, kultúra, ipar, kereskedelem: minden az ő pórázukon függ s itt minden életmegnyilvánulás csak úgy lehetséges, ha nem ismer más öncélúságot, csak a „bratianizmus“ szolgálatát. A bratianizmus szolgálata s az ezt kikényszerítő páratlan hatalmi terror, ami mindenütt megnyilvánul az állami élet adminisztrációjában, hozta magával azt, hogy Erdély kizsákmánylandó provinciává sülyedt, hogy a kisebbségeket elnyomják, hogy a külföldi tőkét bizalmatlanná tették, hogy a vállalkozási kedvet kiölték, a pénzpiacot egyszerűen politikai járomba igázták, egyszó-

val, hogy itt mindent a fejetejére állítottak.

A romlásnak, bukásnak, nincstelenségnek e bábeli zür-zavarában, végre az utca is leadta a maga vészjeleit. A munkanélküliek megismétlődő tüntetései — reméljük — végre észretérik a monopolistákat. Reméljük, hogy ettől a legveszedelmesebb demonstrációtól kijózanodnak a hatalmi mámortól extatikusok. Belátják végre, hogy minden, amit csináltak és elgondoltak: csak a desorganizációt szolgálja, hogy a konszolidációra épen olyan képtelenek, mint az ördög az üdvösségre való eljuttatásra. Hogy, mint Lucifertől, tőlük is csak egyetlen-egy jót remélhetünk: azt, hogy: megsemmisülve aláhulljanak a feiedés sötét szakadékába, mert csak úgy juthatunk el a konszolidációhoz, a pezsdülő, munkás élet lehetőségeihez, a kisebbségi helyzetben elérhető megelégedettséghez, a mindennapi kenyérünkhöz, a munkanélküliek legszükségesebb létminimumához!

Vintilla, a konszolidáció érdekében, már csak egyetlen jót tehet: menni, menni... hogy oldodjanak a rettentő télnek fagyos závarai, mert különben e balkánizált mord téli tájékokon sohasem lesz rügyfakasztó tavasz!

G. F.

— **Terem-avatás.** A kaszinónak és egynehány lelkes tagjának áldozatkészségéből új köntösbe öltözött a kaszinó színházterme. A gyönyörűvé vált terem avatás egy gazdag programmu matiné keretében március 3-án fog megtörténni. Legyünk ott mindnyájan!

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

A Jókai egerei.

Volt a Jókai svábhegyi villájában egy zárt veranda, aminek a favázás falazata mindenféle színű üveg kockatáblákkal tarkállott. A lila, zöld, sárga, piros, kék ablakokon át sajátágosan tompult derűbe burkolózott minden. A verőfény tüzes ragyogása hajnali pirkadásnak, a szilaj vihar szelid elborongásának látszott. És minden a távolságban imbolygó színes silhouette megnyugtató benyomását tette, mintha valahol messze volna, Lomország susogó völgyeiben. A közelség bántó élessége elveszett, a tárgyak olyanok voltak, mintha álmodták vagy festették volna őket. A nagy mesikirály nagyon szeretett azokon a színes üvegeken átméltáztatni. Sokszor mondta is, hogy mennyivel szebb volna a világ, ha olyan volna, amilyenek az ő színes üvegein át látszik! Mintha csak a maga borongó kék szeméinek és csapongó fantáziájának a játékát kereste és találta volna föl.

Azt az enyhe fátyolt, mely az élet kirivóságait és durvaságait a humor pajkos sugarival vagy az ábránd rózsaszínű báránnyelével enyhítgeti.

Abban az időben a Bajza-utcai meseháza a Jókai és a Feszty fantáziája együtt varázsolta azzá az álomkastéllyá, amiben a lelkek úgy ringatóztak, mint a gyermekkezek-től épített papirhajó a tó halkan locsogó vizén. Az illúziók állomvilága volt az, Jókai mesevilága. Tündérkert, amiben gyöngéd, szerelmes, önfeláldozó hősei és megbűvölőn tökéletes női ideáljai sétálgattak s aminek a képeit a Feszty Árpád tüzes lobogó temperamentuma minduntalan elő csalogatta. A pallettáról és a tintatartóból, a cigánymuzsikából és a pohárból.

Midenki abban az álomvilágban kóborolt. Maga Jókai leánya, Feszty Árpádné, a mindentudó, a grandiózus asszony, akiben a Feszty festőművészeti és a Jókai mesemondó készsége egyesült, maga is gyönyörűen festett, de még inkább tudott inspirálni. A kis leányuk: Feszty Mara, aki azóta már megtalálta

az apja örökét: a nagy festőművészek útját, nagy, bémész szemével azokra az okos és rejtelmes gyermekszemekre emlékeztetett, amik valaha Munkácsyt is megzavarták, amikre azt mondta a nagy piktor:

— Különös. Ugy néz rám, mintha többet tudna nálamnál.

Alig törődtek a reális élet kusza és kegyetlen furcsaságaival. Nem érdekelték őket. A rózsák és madárdalos erdők homályában jártak szüntelennül, a valóságoktól majdnem elszakadva. Az egész világot a svábhegyi veranda színes üvegekockáin keresztül látták.

Az állatokat nagyon szerették. A Jókai és Feszty művészi felfogása szerint mindnyájan hittek az élő teremtett valóságok egyenjogultságában. Ápolták a beteg kutyát vagy a macskát, megsimogatták az undok varangyékot, tréfáltak a csigabigával és a pókot nagy művészek tartották. Kollegának.

Egyszer aztán új vendég érkezett a költő tanyára: az egér. Masa vette észre és örvendetes hírrel futott anyukához, apukához, sőt a szakácsnéhoz is. Telekürtölte a házat a szenzációs újsággal.

Kulturális munkaprogram a tisztult nacionalizmus jegyében.

Gróf Klebelsberg magyar vallás- és közoktatásügyi miniszter, Magyarország összes oktatóihoz körlevelet intézett. A kultúra és a tanítás egész területét felölelő irat történelmi visszpillantást vet a letűnő évtizedre, majd a céltudatos nemzeti munka alapvető feltételét, a nemzet valamennyi rétegét átható műveltségben jelöli meg. A szellem műveltségét többre tartja az anyag pusztá gazdagságánál, mert az anyagot is a szellem mozgítja, tehát az egész gazdasági életnek indító- és végrehajtó ereje. A műveltség terjesztése elsősorban a tanítók és tanárok feladata. „Önök — szól az miniszter a oktatókhoz — bizonyára érzik nemcsak történelmi hivatásuk nagyszerűségét, de egyszersmind a felelősséget is. A néptanítókra hárul a népszéles rétegeinek a műveltség elemeivel való felszerelése, a tömegek erkölcsi és értelmi színvonalának emelése. A középiskolai tanárság a vezető társadalmi réteg műveltségének közvetítője: a középiskolában folyik a magasabb kultúra alapvetése nemcsak irodalmi-esztétikai szempontból, mint régebben, hanem társadalmi, gazdasági-technikai és politikai tekintetben is.”

— „A kormány — folytatja a körlevél — régi iskoláinkat fokozatosan jobb karba hozta s ujjakkal kiegészítette. Az új kisdudóvók és népiskolák százait építette fel, hogy főképp a tanyavidékeken szétszórt lakosság gyermekeinek lehetővé tegye a műveltség elemeinek megszerzését. A polgári iskolák ügyének nagyarányú föllendítése az ország iparos-, kereskedő- és egyéb gyakorlati pályára induló ifjúságnak behatóbb képzését célozza. Az iskolán kívüli népművelés erélyes megindítása, másfélezer népkönyvtár megszervezése, a földművelő és iparos felnőtt munkásság műveltségi színvonalát és versenyképességét van hivatva emelni.”

A miniszter a tisztult nacionalizmusban látja a művelődés első iránynyelvét.

— Európa új politikai rendjében — mondja Klebelsberg — a magyar nacionalizmus szellemi tartalma természetszerűen átalakult. Az 1918-iki történelmi cenzuráig a nemzeti gondolatnak és érzésnek főképp negatív jegye volt a magyar lélek előterében: az Ausztriától való szabadulás, a függetlenség vágya. Ma a nemzeti gondolatnak pozitív alakot kell öltenie. Az új magyar nacionalizmus szeglet-

— Egér! Kis egér! Szürke egér! Valóságos igazi egér!

— Nem lehet az! csóváltatta a fejét röstelkedve valamelyik háztartási alkalmazott, a kinek még akkor cseléd volt a becsületes neve.

— De bizony, igen! — erősködött Masa és kész volt rá megesküdni. Igazi, valóságos egér. Olyan ügyes, olyan fürge és olyan kedves, mint ahogy a karácsonyi képeskönyvbe lefestették. Meg is akarta fogni. De elfutott a hamis.

No, nem nagyon kellett a dolgot bizonyítani. Pár nap múlva már nemcsak egyet, akárhányat láthattak. A kis fürge bestiák nyilván észrevették, hogy senkise bántja, senkise üldözi őket, hát egymásután surrantak be a vendégszerető otthonba. Bizonyosan úgy protezsálták be egymást, mint a hatalomra jutott politikusok szoktak képviselőt, író, tudóst csinálni a szerencsés atyafiságból. Az álmódókat gond ütötte.

— Mi lesz ebből! Szegény kis egerek! Mit fognak enni? Hogy fognak meghalni!

Nyomban fontos tanácskozások indultak

köve: a munka termékenysége legyen. A munka az igazi élő hazafiság. A régi szonokló magyar ember retorikai típusát fel kell váltania a dolgozó, tetterős magyar aktiv alakjának.

A társadalompolitikai nevelés másik alapját a szociális érzés fejlesztésében jelöli meg a miniszteri körlevél. Az iskola célja: a szociális együttérzés és segítőkészség ápolása, az odaadási önmegtágadás a nem fecsegő, de cselekvő karitás, az önfeláldozás, az együttes kötelességtudat és felelősség, a társadalmi igazságosság érzésének fölkelése és hatékony teljesítése. A jövő nemzedéknek a mai nál sokkal mélyebb szociális szellemben kell nevelkednie, mert a szociális érzék kifejlesztése a társadalom egészséges demokratikus fejlődésének alapja. A gyermek már a kis iskolatársadalomban élje át a társadalmi igazságosság érzését, mely nem engedi, hogy egyes kiváltságosak erőszakosan döntsenek felebarátaik sorsa felett s rajtuk önzően uralkodjanak. A szociális szellemben nevelt ifjúnak lesz érzéke az életben a társadalmi érdekellentéteknek, a jogegyenlőség elve alapján való kiegyenlítésére. Végül a vallásos érzés ápolására hívja fel a miniszter a tanítói és tanári kar figyelmét.

LEVELEZÉS.

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Képzelem, hogy busult utánam, midőn se szó, se beszéd, eltűntem városunk tájékáról. De hiszen azt előre tudhatta, hogy ahogy kézhez kapom hátralékos riport díjaimat, nyakamba veszem a világot s míg az utolsó „bán“-nak is végére nem vertem, addig vissza nem jövök. Négy heti szabadságomról vissza térve örömmel olvastam nb. levelét, melyben — akárcsak a tékozló fiut — visszafogad kegyeibe s megbiz, hogy szagoljak csak körül ismét városunkban.

Nosza neki! Először is arra voltam kíváncsi, hogy a hadkiegészítő még itt van-e, mert hát nekünk, tartalékos tiszteknek, most kell jelentkeznünk, persze irásbelileg a „Carnet“-tal március 10-ig. A kaszárnya felől jövő énekes ujoncokról tudtam meg, hogy még itt van, mert a silbak se be, se ki nem igen engedi az embert, vajjon miért?

Amint jövök vissza, látom, hogy a vulkanizátor Csányiéknaál ép oly szagosan füstöl, mint annakelőtte. Amint a takarékpénztár előtt elmegeyek, csodálkozva álltam meg, mert úgy tűnt fel, mintha az Arad—Brád-i villamost

meg. Azt egyhangulag határozták el, hogy a vendégek élelmézéséről gondoskodni kell. E végből a szekrényekben és almáriumokban kenyér-, cukor- és szalonnadarabok helyeztetek el, hogy az egerek könnyen megtalálhassák. Sőt kis lapos tányérokban víz is, friss ivóvíz, nehogy a mély edényben megfulladjanak. Mert hiszen természetes, hogy az egér is megszomjazik s akkor hová menjen vizet keríteni? Szegény! Hiszen csak nem tölthetik az időt azzal, hogy kulató és fölfedező utakat tegyenek, míg egy csekélyke élelemre vagy egy korty vízre akadnak. Sokkal egyszerűbb, ha az egész kosztot elkészítjük nekik. És emberségesebb is.

(Folyt. köv.)

Március 3.
Szombat
Kaszinói Matiné

hallottam volna dübörögni. Ugyanis arról a vidékről jöttem haza, azért e káprázat. De nemcsak hallom, hanem látom is a néhai „Diversum“ ablakait dörömbölni. — Ujjé! Express vulkanizátor. Haladunk!

A piacon, hogy elolvad a hó és jég, jobban látszik a szemét, tehát a „Kelet“. A korzó népesedik. A Kaszinó, — na, itt álljunk meg egy pillanatra. — Új választmány, gondosan megválogatva. Mind olyanok, kik szívesen áldoznak idejükből az összesekért. Azt mondják, hogy nem a többség akarata ill a választmányban s mégis ötször annyi szavazatot kaptak. Népszavazást neki entente nélkül!

Amint a Kaszinó folyosóján körül járok s nézem, hogy folyik be a hó az eresz alá, a nagyteremből egy férfi tenor-hangot hallok próbálgatni, vajjon milyen magasra viszi. — Épügy, mint a kanári, mielőtt neki fog az énekének. Jó hallásom lévén, ott helyben meg tudtam állapítani, hogy a bent éneklő tenor könnyedén kivágja a magas „C“ és „Cist“. Na, ezt a tehetséget hamar felfedezük. Benyitok, majd hanyatt vágódtam. Én kérem azt gondoltam, hogy amióta „kitört a szabadság“, már én nem lepődöm meg soha. De itt, itt — na nem mesélem el, hadd lepődjenek meg mások is. Remek, csak még a gobelinek s a parkett hiányzik. A Kaszinó új igazgatója boldogan szerződött le az új tenort a Kaszinó dalárdájára részére. Kaszinó dalárdája? Ne vegye zokon szerkesztő ur, hogy újabb meglepetéssel zárom be riportomat. Egy dalárda, amelyben csak magyar van, nem református, nem katolikus, csak magyar s ez az Ön közvetítésével öltött alakot, szerkesztő ur? Valami úgy szorította a torkomat. Hazamentem s örömben tele-sirtam tintatartómat örömkönnnyekkel. Hogy én azt megfogom érni, hogy itt magyar és magyar között nem lesz különbség, hogy én azt megfogom érni, hogy a magyar társadalom apraja-nagyja, mint egy ember veszen majd részt a Magyar Kaszinó kultur missziójában. Ez egyszerre ez igen sok egy érző kebelnek.

Igen tisztelt szerkesztő ur, hogy engem sikerült így meglepni, ezért két hónapig ingyen küldöm a riportokat s lemondok díjazásomról. Fogadja őszinte tiszteletem nyilvánítását.

Alpha.

Leégett a lupényi ujonnan épült református iskola.

A napilapok közlése nyomán, megrendülve közöljük mi is, hogy a lupényi református szénbányászok nemrégiben épült, gyönyörű emeletes iskolája leégett február 12-én éjjel. A modern felszerelésű, rendes iskola, egyik büszkesége volt az erdélyi református egyházkerületnek, mert annak mintegy két milliónyi értékű építési költségeit a lupényi szegény bányászok adták össze keservesen szerzett garasaikból és a 700,000 leu még fennálló köcsönt és ennek kamatait is az ók keresményük 2%-át kitevő egyházi adóból törlesztette a ref. egyházi vezetőség. Most porba omlott a gyönyörű iskola.

Nem lennénk igaz magyar testvérek, ha csak egy néma sajnálkozással zónáznánk el e megrendítő szerencsétlenség mellett. Azért annak kihangsúlyozásával, hogy az egész erdélyi magyar egyházak között a legnagyobb s legmagasabb egyházi és kulturadót hordozó lupényi bányászok áldozatossága minden magyar lelket, nemcsak elismerésre, de támogatásra is kötelez, ez uton fordulunk hát összes egyházi és kulturális egyesületeihez Szászvárosnak, s vármegyénknek, hogy

a katasztrófával többszörösen sújtott lupényi bányász testvéreinknek siessünk adományainkkal, gyűjtéseinkkel segítségére. Jótékony-célú előadásainknak, estélyeinknek bizonyos hányadát — felekezeli külömbiségre való tekintet nélkül — adjuk oda a szerencsétlen bányászoknak, hogy megint felépíthessék a magyar szó végvidéki erős bástyáját! Szerkesztőségünk nyugtázní és rendeltetési helyére fogja juttatni a begyűlt adományokat!

HIREK.

A nyomda

már kéziratért sürget, az idő kétségbeesésben hajt s mi témát kergetünk, keresünk — hiába. Nehéz hópelyhek kavarnak a téli ég alatt, csendesek és kihaltak az utcák s mi kicsiny városunknak krónikásai, befagyott tollal nem tudjuk, hogy mit énekeljünk meg. Már minden baja, bánata, panasza, sérelme e város polgárainak, látta a nyomdafestéket. Ritka örömeiről is szolt már az ének, csak éppen a jövő terveiről és céljairól hallgattunk eddig, de éppen csak azért, mert a jövőt illető tervek és célok régen megszűntek valóra is válni.

Hol vannak az idők, mikor a reálsan felépített tervekből, valóságok lettek? Hol vannak az idők, mikor a takarékokodásnak meg is érték a gyümölcsei s az elképzelésekből megvalósultak a célok? Milyen szépek is voltak az idők, melyeknek céljai és reményei voltak s milyen csunyak, melyeknek csak szomorú valóságai vannak. Miért kell annak úgy lenni, hogy nem szabad már a holnap elébe nézni felemelt fővel, büszke reménnyel a sikerbe vetett szent hittel? Miért van körülöttünk csak szürkeség, a jövőnek rózsaszínű szépséges fénye helyett? Miért szabad csak vakként, tapogatódzva rálépni a holnap küszöbére s nem örömujongással bucsuzni a tegnaptól, a jövőbe vetett hitnek biztos tudatába? Az apák büneiért bűnhődünk-e, vagy a jövő generációjának jobb jövőéért szenvedünk csak? Kitudhatja.

A tavasz küszöbén állunk. Még nehéz hópelyheket hullatnak a szürke felhők, de néha megszakad mély ölüik s vékony csiku napsugár simogatja meg az alvó természetet. Gondjaink borus egén azonban hiába keressük, hiába lessük, a jobb jövőt hirdető reménysugárt. Reménységeink fája nem öltözik a tavasz jöttére diszes zöld lombba s nem hajt rajta virágot egy szebb jövő. Ez már a mi sorsunk. Nehéz keresztet cipelünk a göröngyös életuton és segítő kezével nem nyul hónunk alá az élet. Nekünk a végzetünk, hogy valóra válhatatlan álmoknak legyünk az álmodói s beteljesülhetetlen reményeknek a becézgetői.

— **Vásárok Piskitelepen.** Piskitelep község heti- és országos vásárok tarthatására kért engedélyt a kormánytól. A még érvényes törvény értelmében a 30 kilométeres körzetben fekvő vásártartó községek között Szászváros város is megkérdeztetvén, városunk tanácsa kinyilatkoztatta, hogy az országos vásárok tarthatása ellen kifogost nem emel, ellenben igenis tiltakozik a heti vásárok péntek napra engedélyezése ellen, mert károsan befolyásolná a városunkban tartani szokott heti vásárokat.

— **A szászvárosi allami anyakönyvi hivatal házassághirdető táblájáról:** Filipescu Miklós 25 éves nőtlen gör. kel. vallású földműves szászvárosi lakos és Dudosi Janka 29 éves özv. gör. kel. vallású lunkányi lakos.

VIDÉKI

előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy esedékesé vált előfizetési díjaikat a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” címére postafordultával beküldeni sziveskedjenek. Tisztelettel: a KIADÓHIVATAL.

— **A szászvárosi „Ref. Népszövetség”** február hó 26-án — vasárnap — este 6 órakor tartja V. vallásos-estélyét a kollegiumi imataramben a következő sorrenddel: 1. Előfóhász. 2. A 37-ik éneket (régí könyvben 128 lapon) éneklei a gyülekezet. 3. Szaval Fodor Juliska. 4. Énekel a Ref. Dalkar. 5. Felolvas Gergely Ferenc. 6. Énekel Debreczeny Mici, kísérik: zongorán Weltzer Hermina, hegedűn Vig Imre. 7. Felolvas Járay Rózsika. 8. szaval Réthy Istvánné. 9. A 268-ik éneket éneklei a gyülekezet. Az ének szövege:

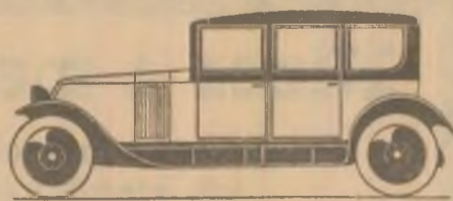
„Fönn a csillagok felett, Halelujah ámen.
Boldog lelkek zengenek, Halelujah ámen.
Aki itt elfáradott, Aki hordoz bánatot,
Azt a béke várja ott, Halelujah ámen.

Ott az üdvözült sereg, Halelujah ámen.
Istennek zeng éneket, Halelujah ámen,
Onnét száll a földre le Isten lelke, hogy vele
A szívünk legyen tele, Halelujah ámen.”

Minden érdeklődőt szeretettel meghív és rendezésben megjelenésre kér, — mert az előadás 6 órakor pontosan kezdődik. — A rendezőség.

— **A szászvároson nemrég megnyitott magánkórház** felől a lakosságot nyugtalanító az a hír szállt szárnyra, hogy mivel a jeles műtörvos és társtulajdonos dr. Nendwich Vilmos elhunyt után, a körülmények a kórház fenntartását lehetetlenné teszik, az rövidesen felfog oszlani. Az aggodó közönséget, mely helyben és a vidéken is örömmel értesült volt arról, hogy városunk ezzel a modern intézménnyel gazdagodott, megnyugtathatjuk, mert mint jó forrásból irhatjuk, a kórház fenntartását veszedelem nem fenyegeti. Sikerült ugyanis műtörvosul dr. Roth Frigyes Gyula tehérvári műtörvost, aki e téren már jó hirt szerzett magának s aki egyelőre hetenkint kétszer, hétfőn és csütörtökön a szászvárosi magánkórházban végzi műtörvosi teendőit és tart rendelő órát a közönség részére.

AUTO-RENAULT

A jelenkor legjobban készített és legolcsóbb európai gyártmányu autója. Tartós, nagy ellenálló képességű, gazdaságos, kevés benzin és olaj-fogyasztása miatt.

Részletfizetési kedvezmény!

Megtekinthető:

AUTO-RECORD

M. VIZHÁNYÓ

a Hunyad és Alba Inf. (Alsófehér) megyék egyedélárúsító autókzrskedelmi vállalatnál

78

ALBA-IULIÁN.

6—10

— **Meghalt Kétes Sándorné.** A szászvárosi magyar egyházak a Kétes párról ugy emlékeznek meg mindig, mint legnagyobb jötevőjükről. Kétes Sándorné szül. Szokup Antónia a róm. kath. egyháznak volt hitbuzgó gyermeke s az ő áldozatos lelkének köszönheti a róm. kath. egyház gyönyörű új haragját, mert a harangbeszerzés céljára 80000 leut adományozott a derék asszony azon a sok kisebb alapítványon kívül, melyeket szegény gyermekek támogatására tett a férjével együttesen. Jellemző a derék nőről, hogy — gyermeke nem lévén — vagy halvanót gyermeknek volt keresztanyja és segítő támogatója. E hó 16-án szenderült át az örökéletbe s nagy részéttel végbement temetésén a kath. egyházi képviselöteken kívül, ott voltak a reformátusok is. Férje: Kétes Sándor, kivel becsületes munkában, példás hűségben, 45 évet élt és nagyszámu rokonsága gyászolja az idvezült lelket.

— **A helybeli ipartestület** f. hó 11-én tartotta meg ez évi internacionális mulatságát, mely minden tekintetben nagyon jól sikerült. A nagyszámu rendezőség kifogástalan munkát végzett. Két románnyelvű, egy magyar s német egy-egy felvonásos darab került színre kitünő előadásban. Az előadást reggelig tartó tánc követte. Az ipartestület elnöke ez uton is leghálásabb köszönetét fejezi ki a műkedvelők szives közreműködéséért. Az ipartestület f. hó 15-én megtartott választmányi gyűlésén az elnökség beszámolt a választmány eddigi működéséről, mely három év szorgalmas munkájával 63.000 leut gyűjtött össze az elaggott iparosok segélyezésére. A jövő hó folyamán megejtendő új választások, már az új választmány feladatává teszik, hogy a megkezdett s eredményes munkát hasonló sikerrel folytassa. A 11-én megtartott mulatság jövedelmének 1/6 részét a jelenben is az ipartestület 3 szükséget szenvedő öreg mester között osztotta szét. Felülfizetni szivesek voltak: Herlea Sándor 300 leu, Léderer 200, Karpinisan S. 200, Ciurderesc 200, Junges S. 200 leu. Moise Orutisc 100, Bokody József 100, Lupán J. 100, ifj. I. Branga 100, Martin D. 100, Lázár F. 100, Török B. 100, R. Spuderca 100, Stanciu Z. 100, dr. Solomon 100, I. Vermegean 100, dr. Székely F. 100, Páris A. 100, Stern & Róth 100, özv. Mirovitz I. 100, Meggyesy L. 100 leu. Dávid P. 800 leu. Kőnig K. 60, V. Dobrugéan 60, Braum M. 60 leu. Sponor P. 50, Ájben A. 50, N. Fáber 50, Nagy S. 50 leu. dr. Muntean 40 Melitska 40, Bus J. 40, Hegedüs L. 40, Ájben G. 40, D. Jurca 40, I. Joca 40, G. Oprica 40 leu. Moser L. 20, Sneider 20, N. N. 20, C. Muntean 20, Oprean Plot. Major 20, Koba A,

— **Meghalt Görög Ioachim.** Az erdélyi magyarságnak s az örmény szertartásu katholicusoknak nagy gyászuk van. Folyó hó 7-én Gyertyaszentmiklóson meghalt. Görög Ioachim volt szenátus és örm. kath. kanonok, az erdélyi magyar kisebbségi élet egyik vezető egyénisége, a gyergyói székelység vezére. Temetése f. hó 9 én ment végbe Gyergyószentmiklós és a csiki székelység óriási részvéte mellett. Temetése az Országos Magyar Párt nevében dr. Gyárfás Elemér szenátor és dr. Willer József képviselő parentálták el a nagy halottal.

— **Uj főnököt kapott az államépítészeti hivatal.** Mahler Ignác műszaki főtanácsost, az államépítészeti hivatal agilis főnökét 1928. február hó 1-ével nyugdíjba helyezték. A megüresedett hivatalvezetői állásba Victor Sävuescu lett kinevezve, ki állását a napokban már el is foglalta.

— Az Országos Magyar Párt dévai tagozatának közgyűlése f. hó 5-én volt. A felolvasott titkári jelentés a dévai tagozatnak igazán példás és követendő munkásságáról számolt be. Állandó diáksegély alap megteremtése, ifjusági kultur-álosztály megalakítása, magyar dalárda, könyvtár, állandó teaestélyek és kulturális előadások tartása — mind-mind azt igazolják, hogy a Magyar Párt dévai tagozatának vezetősége feladatát teljes mértékben átélve, a leghelyesebb irányba fejlesztette a tagozatot. A tárgysorozat élénk megvitatása után a kandidáló bizottság jelölése alapján örökös diszelnöknek megválasztották Göllner Károly nyug. főreáliskolai igazgatót. Elnöknek dr. Leitner Mihály ügyvédet, alelnöknek: Bencsig Zsigmond cipészt és Dolcsig János kereskedőt. Titkárnak dr. Schuller Frigyes ügyvédet, jegyzőknek Kovács Károly hírlapíró és Magyar Árpád tisztviselőt, pénztárosnak Bramberger Antal bankigazgatót, ellenőrnek Bitay Béla ref. lelkészt és Székely Lajos v. szolgabíró. Házagnak Bartha Ferenc lakatost.

— A városi taxák újabb leszállítása. A megye prefektusa elrendelte, hogy a még érvényben maradt városi taxák közül a városi helypénzeket és vámokat a tanács haladéktalanul szállítsa le és pedig meglehetősen nagy mértékben. A tanács arra való tekintettel, hogy a taxák eddig foganatosított leszállítása, illetőleg törlése is már másfél millió hiányt idézett elő a városi költségvetésben, a prefektusi rendelkezés ellen a miniszteriumhoz felfolyamodással élt.

— Államsegélyben részesítik a zsidó hitközségeket. A nagyváradi és kolozsvári szegényletes zsidó üldözések parlamenti tárgyalása rendjén, Fildermann dr. kamarai képviselő indítványára, a vallásügyi miniszterium az 1928. évi megszavazott költségvetésbe 10 millió leu véfetett fel a zsidó hitközségek segélyezésére. Ezen összegből fognak megfelelő mértékben részesedni az erdélyi zsidó hitközségek. Örömmel jelentjük, hogy a segélyezendő egyházak közé, a szászvárosi neolog hitközség is felvétel. Kilátásba helyezte a kormány, még a 10 milliót kívül, újabb 10 millió rendkívüli segély kiutalását is, tehát a romániai zsidóság 20 millió segélyben részesül az állam büdzséjéből.

— A város erdőbirtokairól készült új üzemtervek a miniszteriumnál várják jóváhagyásukat és remélhető, hogy azok rövid időn belül elérkeznek s azzal a város közönségének feje fölül egy újabban mind fenyegetőbb függő aggodalom háruul el. Arról van ugyanis szó, hogy az új üzemtervek gondoskodnak arról, hogy a háztulajdonosok ezután pontosan megkaphatják hagyományos fertályrészüket.

— Fürdőrend. A helybeli kádfürdő bármely csütörtök, péntek, szombaton egész nap és vasárnap délelőtt, a gőzfürdő urak részére bármely szombaton délután van nyitva.

— Megint hurokra került Sándor Géza. A megugrott gyilkos és zsebmetező király megint a rendőrség kezére került. Petrozsényből, hol egy 2000 leues betörést követett el szökése után, Kolozsvárra lógott városunk legnagyobb stílű gonosztevője, hol elegánsan kiöltözködve a lopott pénzen, éppen a főtéren tartott terepszemlé. Egy detektív felismerte a körözött gazembert s erős fedezett mellett Szászvárosra hozták. Most Déván ül az ügyészség fogházában.

Eladó egy fürdőkád. Megtekinthető a könyvnyomdában.

Cenzurat: de pretorul Dămian.

„ERZSÉBET“-MOZI

A KONVIKTUSBAN.

Alapítva 1911-ben. → Ig. váll. Neuvirth György.

Ma vasárnap, f. év február hó 19-én délután 4 és este 8 órakor:

IRÉN,

a fényűzés áldozata.

Szenzációs társadalmi dráma az uri társaság életéből. Ezenkívül:

Egy bolondos éj.

(Eine tolle Nacht)

A legújabb filmsláger **Ossi Oswald** és **Harry Liedtke**vel.

Női divat-szalont nyitok folyó év március hó 1-én Str. N. Filipescu 5. szám alatt, (az uszodával szemben) mely a legmagasabb igényeket is kifogja elégteleni. **Posdina Maria.**

Üzleteladás. 64 éve fennálló üzletemet, előre haladt koromra való tekintettel, eladom vagy bérbeadom. Érdeklődőknek bármikor rendelkezésére áll **Preisich Jakob** cégtulajdonos.

Értesítés.

Alulírott Orăștie-i (szászvárosi) bankok megállapodtak, hogy folyó év március hó 1-től a bankbetétek után a következő kamatokat fizetik:

Állandó betét után 50.000 leien felül bruttó 12%, 50.000 leien alul bruttó 11%, a többi betétek után bruttó 10%.

Állandó betétek azok, melyek legalább 6 hónapig a bankban hagyatnak és felmondáshoz vannak kötve.

30 napon aluli betétek után kamatot nem fizetünk.

Orăștie, 1928. február hó 10-én.

„Ardeleana“ institut de credit și economii societate pe acții, în Orăștie,

„Vorschussverein“ Aktiengesellschaft,

„Szászvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság“.

Nincs a megyében napilap,

s így a megyei vonatkozású eseményeket, személyi és egyéb híreket, rendeleteket s üzleti vonatkozású hirdetéseket

csak a megyében megjelenő ujságokból olvashatja.

Rendelje meg a 16 év óta fennálló s a megye minden részébe járó

„Szászváros és Vidéké“-t

Előfizetési ára: Egész évre 240, félévre 120, negyed évre 60 leu. Hirdetési olcsók!

Tanuló-leányok fölvételnek
Zalányi Berta női-kalap szalonjában Szászvároson. 91 1-3

Uj gramphon-lemezek nagy választékban érkeztek,
Jókai összes művei megvételre kerestetik a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ papírüzletében.

Naptárak 1928. évre

A legjobb naptár, az

Erdélyi kincses naptár	35.—	leu
Magyar családi	36.—	”
Regélő bácsi	36.—	”
Kis regélő	20.—	”
Nagy	45.—	”
Magyar gazda	35.—	”
Szent családi	30.—	”
Kis	25.—	”
Milliók	50.—	”

Fehér és színes **Staniol**

Kaphatók a

Szászvárosi Könyvnyomda Részv.-társ. könyv- és papírkereskedésében.

Léghőzavarok nem bántják,
s a legtökéletesebb
műélvezetben lesz része, ha

Parlophon
grammaphonon

Parlophon
lemezekről

hallgatja otthonában a
világ legnagyobb művészeit.

E világhírű márka gyártmányai
feltűnő olcsó árban a
„Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“
papírkereskedésében kaphatók